

IV

(Inne akty)

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA

NR 328/05/COL

z dnia 20 grudnia 2005 r.

zmieniająca po raz pięćdziesiąty trzeci zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa poprzez wprowadzenie nowego rozdziału 18C: Pomoc państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych

URZĄD NADZORU EFTA,

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym⁽¹⁾, w szczególności jego art. 61–63 oraz Protokół 26,

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości⁽²⁾, w szczególności jego art. 24, art. 5 ust. 2 lit. b), art. 1 w części I Protokołu 3 oraz art. 18 i 19 w części II Protokołu 3,

MAJĄC NA UWADZE, że zgodnie z art. 24 porozumienia o nadzorze i trybunale, Urząd Nadzoru EFTA nadaje moc prawną postanowieniom Porozumienia EOG dotyczącym pomocy państwa,

ZGODNIE Z art. 5 ust. 2 lit. b) porozumienia o nadzorze i trybunale, Urząd Nadzoru EFTA wydaje zawiadomienia oraz wytyczne w kwestiach objętych Porozumieniem EOG, jeśli porozumienie to lub porozumienie o nadzorze i trybunale wyraźnie tak stanowi lub jeśli Urząd Nadzoru EFTA uznaje to za konieczne,

PRZYWOŁUJĄC Zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa⁽³⁾ przyjęte przez Urząd Nadzoru EFTA w dniu 19 stycznia 1994 r.⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Zwane dalej Porozumieniem EOG.

⁽²⁾ Zwane dalej porozumieniem o nadzorze i trybunale.

⁽³⁾ Zwane dalej Wytycznymi w sprawie pomocy państwa.

⁽⁴⁾ Pierwotnie opublikowane w Dz.U. L 231 z 3.9.1994 oraz w Suplemencie EOG nr 32 z tego samego dnia, ostatnio zmienione decyzją nr 313/05/COL z dnia 7 grudnia 2005 r. (dotychczas nieopublikowaną).

MAJĄC NA UWADZE, że dnia 13 lipca 2005 r. Komisja Europejska przyjęła Wspólnotowe ramy dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych⁽⁵⁾,

MAJĄC NA UWADZE, że niniejszy komunikat ma również znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego,

MAJĄC NA UWADZE, że należy zagwarantować jednolite stosowanie zasad EOG w zakresie pomocy państwa na całym Europejskim Obszarze Gospodarczym,

MAJĄC NA UWADZE, że zgodnie z pkt II części „OGÓLNE” zamieszczonej na końcu załącznika XV do Porozumienia EOG, Urząd Nadzoru EFTA przyjmuje, po konsultacji z Komisją, akty prawne odpowiadające tym, które zostały przyjęte przez Komisję Europejską,

PO KONSULTACJI z Komisją Europejską,

ODWOŁUJĄC SIĘ DO konsultacji, które Urząd Nadzoru EFTA odbył z państwami EFTA w przedmiotowej sprawie w piśmie z dnia 19 października 2005 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

- 1) Wytyczne w sprawie pomocy państwa zmienia się poprzez wprowadzenie nowego rozdziału 18C: Pomoc państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych. Nowy rozdział stanowi załącznik I do niniejszej decyzji. Proponuje się stosowne środki zawarte w załączniku I do niniejszej decyzji.

⁽⁵⁾ Wspólnotowe ramy dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (Dz.U. C 297 z 29.11.2005, str. 4).

- 2) Państwa EFTA zostają poinformowane pismem zawierającym egzemplarz niniejszej decyzji wraz z wyżej wymienionym załącznikiem. Państwa EFTA prosi się o wyrażenie zgody na proponowane odpowiednie środki w ciągu jednego miesiąca od daty otrzymania niniejszego wniosku.
- 3) Komisja Europejska zostaje poinformowana, zgodnie z lit. d) Protokołu 27 do Porozumienia EOG, poprzez przekazanie jej egzemplarza niniejszej decyzji wraz z załącznikiem I.
- 4) Niniejsza decyzja, wraz z załącznikiem I, zostaje opublikowana w sekcji EOG oraz w Suplemencie EOG do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.
- 5) W przypadku przyjęcia przez państwa EFTA propozycji dotyczącej odpowiednich środków zostaje opublikowane obwieszczenie skrócone w sekcji EOG *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz w jego Suplemencie EOG (zawarte w załączniku II do niniejszej decyzji).
- 6) Decyzja w języku angielskim jest autentyczna.

Sporządzono w Brukseli, 20 grudnia 2005 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Einar M. BULL
Przewodniczący

Kurt JÄGER
Członek Kolegium

ZAŁĄCZNIK

„18C. POMOC PAŃSTWA W FORMIE REKOMPENSATY Z TYTUŁU ŚWIADCZENIA USŁUG PUBLICZNYCH⁽¹⁾”**18C.1. Cel i zakres**

- (1) Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich⁽²⁾ wynika, że rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, jeśli spełnia pewne warunki. Jeśli jednak rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych nie spełnia tych warunków i jeśli ogólne warunki zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu WE zostają spełnione, to rekompensata taka stanowi pomoc państwa. Zdaniem urzędu wspomniane orzecznictwo ma również zastosowanie w kontekście art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.
- (2) Decyzja Komisji 2005/842/WE z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie stosowania art. 86 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych przyznanej pewnym przedsiębiorstwom świadczącym usługi w ogólnym interesie gospodarczym⁽³⁾ określa warunki, w jakich pewne rodzaje rekompensat z tytułu świadczenia usług publicznych stanowią pomoc państwa w myśl art. 86 ust. 2 Traktatu WE oraz zwalnia rekompensaty spełniające te warunki z obowiązku uprzedniego zgłaszania. Decyzja ta nie została jeszcze włączona do Porozumienia EOG⁽⁴⁾. Rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, które stanowią pomoc państwa i nie wchodzą w zakres decyzji 2005/842/WE będą, po przyjęciu omawianej decyzji, w dalszym ciągu podlegały obowiązkowi uprzedniego zgłaszania. Celem niniejszych wytycznych jest określenie warunków koniecznych do zakwalifikowania pomocy państwa jako zgodnej z funkcjonowaniem Porozumienia EOG w myśl art. 59 ust. 2 Porozumienia EOG.
- (3) Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych przyznanej przedsiębiorstwom w związku z prowadzeniem działalności, które są regulowane Porozumieniem EOG, z wyjątkiem sektorów transportu oraz nadawców publicznych objętych wytycznymi Urzędu Nadzoru EFTA na temat stosowania zasad pomocy państwa do nadawców publicznych⁽⁵⁾.
- (4) Przepisy niniejszych wytycznych stosowane są bez uszczerbku dla bardziej surowych przepisów szczególnych odnoszących się do zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych zawartych w sektorowym prawodawstwie i środkach EOG.
- (5) Niniejsze wytyczne stosowane są bez uszczerbku dla obowiązujących przepisów w dziedzinie zamówień publicznych i konkurencji (w szczególności art. 53 i 54 Porozumienia EOG).

18C.2. Warunki zgodności z Traktatem rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, stanowiącej pomoc państwa**18C.2.1. Postanowienia ogólne**

- (6) Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w swoim wyroku w sprawie *Altmark*⁽⁶⁾ określił warunki, w jakich rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych nie stanowią pomocy państwa.

»[...] Po pierwsze, przedsiębiorstwo będące beneficjentem musi wywiązywać się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych; zobowiązania te muszą być jasno zdefiniowane [...].

⁽¹⁾ Niniejszy rozdział odpowiada Wspólnotowym ramom dotyczącym pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (Dz.U. C 297 z 29.11.2005, str. 4).

⁽²⁾ Wyroki w sprawach C-280/00, *Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg przeciwko Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Zb.Orz. [2003] str. I-7747 i połączone sprawy C-34/01 do C-38/01 *Enirisorse SpA*, Zb.Orz. [2003] str. I-14243.

⁽³⁾ Decyzja Komisji z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie stosowania art. 86 ust. 2 Traktatu WE do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L 312 z 29.11.2005, str. 67).

⁽⁴⁾ Tak więc do czasu włączenia omawianej decyzji do ram prawnych EOG te rodzaje rekompensat z tytułu świadczenia usług publicznych podlegają ogólnemu obowiązkowi zgłaszania, określönemu w art. 1 ust. 3 w części I oraz art. 2 w części II Protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale.

⁽⁵⁾ Rozdział 24C wytycznych w sprawie pomocy państwa.

⁽⁶⁾ Patrz: przypis 2 powyżej.

- [...] Po drugie, wskaźniki, na podstawie których wyliczana jest rekompensata, muszą zostać ustanowione w obiektywny i przejrzysty sposób, aby uniknąć przyznawania korzyści gospodarczych, które dawałyby przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem przewagę nad konkurującymi z nim przedsiębiorstwami. [...] Jeśli państwo członkowskie wypłaca rekompensatę za straty poniesione przez przedsiębiorstwo – nie określwszy wcześniej wskaźników stosowanych do obliczania tego typu rekompensat – gdy retrospektywnie okazuje się, że świadczenie niektórych usług związanych z wywiązywaniem się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych jest nierentowne, stanowi to środek finansowy, który jest objęty pojęciem pomocy państwa w rozumieniu art. 81 ust. 1 Traktatu.
- [...] Po trzecie, wysokość rekompensaty nie może przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia całości lub części kosztów poniesionych w trakcie wywiązywania się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, przy uwzględnieniu odpowiednich wpływów i rozsądnego zysku [...].
- [...] Po czwarte, w przypadku gdy wyboru przedsiębiorstwa mającego wywiązywać się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych nie dokonuje się zgodnie z procedurą udzielania zamówień publicznych, która pozwoliłaby na wybór oferenta świadczącego te usługi za cenę najkorzystniejszą dla danej społeczności, poziom rekompensaty należy określić na podstawie analizy kosztów, jakie typowe, dobrze zarządzane przedsiębiorstwo dysponujące odpowiednimi środkami potrzebnymi do spełnienia koniecznych wymogów z tytułu świadczenia usług publicznych poniosłoby, wywiązując się z tych zobowiązań, przy uwzględnieniu odpowiednich wpływów i osiągniętego zysku z wywiązywania się z tych zobowiązań.»
- (7) Jeśli te cztery kryteria zostaną spełnione, rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych nie stanowi pomocy państwa, a przepisy art. 61 ust. 3 Porozumienia EFTA oraz art. 1 w części I Protokołu 3 do Porozumienia między Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości (zwanego dalej »porozumieniem o nadzorze i trybunale«) nie mają zastosowania. Jeśli jednak państwa EFTA nie spełniają tych kryteriów i jeśli ogólne warunki zastosowania art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG zostają spełnione, to rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych stanowi pomoc państwa.
- (8) Urząd uważa, że na obecnym etapie rozwoju Porozumienia EOG taka pomoc państwa może być uznana za zgodną z Porozumieniem EOG w rozumieniu art. 59 ust. 2 Porozumienia EOG, jeżeli jest ona konieczna do świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym oraz nie wpływa na rozwój handlu w sposób pozostający w sprzeczności z interesem Umawiających się Stron. Następujące warunki muszą być spełnione w celu osiągnięcia takiej równowagi.
- 18C.2.2. *Usługa faktycznie świadczona w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 59 Porozumienia EOG*
- (9) Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wynika, że z wyjątkiem sektorów, w których postanowienia Porozumienia EOG regulują te kwestie, państwa EFTA posiadają szeroki margines uznaniowości przy definiowaniu usług, które mogą zostać uznane za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym. Tak więc Urząd odpowiada za zapewnienie, że omawiany margines uznaniowości jest stosowany bez popełniania oczywistych błędów w odniesieniu do definicji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.
- (10) Z art. 59 ust. 2 Porozumienia EOG wynika (⁷), że przedsiębiorstwa zobowiązane do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym to przedsiębiorstwa, którym powierzono »poszczególne zadania«. W przypadku definiowania zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych oraz sprawdzania, czy zobowiązania te są wypełnione przez zainteresowane przedsiębiorstwa, zachęca się państwa EFTA do przeprowadzenia szerokich konsultacji, ze szczególnym uwzględnieniem odbiorców usług.

(⁷) Przez »przedsiębiorstwo« rozumie się każdy podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą, bez względu na jego status prawny i sposób finansowania. Przez »przedsiębiorstwa publiczne« rozumie się każde przedsiębiorstwo, na które władze publiczne mogą wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, decydujący wpływ z racji bycia jego właścicielem, posiadania w nim udziału finansowego lub zasad, które nim rządzą, zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy Komisji 80/723/EWG w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi i przedsiębiorstwami publicznymi (Dz.U. L 195 z 29.7.1980, str. 35, ostatnio zmienionej dyrektywą 2000/52/WE, Dz.U. L 193 z 29.7.2000, str. 75, włączoną do załącznika XV do Porozumienia EOG decyzją Wspólnego Komitetu nr 6/2001, Dz.U. L 66 z 8.3.2001, str. 48 i Supplement EOG nr 12 z 8.3.2001, str. 6, weszła w życie dnia 1.6.2002 r.).

18C.2.3. *Potrzeba instrumentu określającego zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych oraz metody obliczania rekompensaty*

- (11) Pojęcie usługi w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 59 Porozumienia EOG oznacza, że zainteresowanym przedsiębiorstwom zostało powierzono przez państwo szczególne zadanie⁽⁸⁾. Władze publiczne w dalszym ciągu są odpowiedzialne – z wyjątkiem sektorów, w których zasady EOG regulują te kwestie – za określenie kryteriów i zasad świadczenia usług, niezależnie od statusu prawnego świadczącego je przedsiębiorstwa oraz od tego, czy usługa jest świadczona na zasadzie wolnej konkurencji. W związku z tym zlecenie świadczenia usługi publicznej jest niezbędne w celu zdefiniowania obowiązków zainteresowanego przedsiębiorstwa oraz państwa. Pojęcie »państwa« obejmuje władze centralne, regionalne i lokalne.
- (12) Odpowiedzialność za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym musi być powierzona odpowiedniemu przedsiębiorstwu na mocy jednego lub więcej oficjalnych aktów prawnych. Forma tych aktów może być określona przez poszczególne państwa EFTA. Akt lub akty muszą w szczególności określać:
- a) dokładny charakter i czas trwania zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych;
 - b) zainteresowane przedsiębiorstwa i terytorium, których dotyczy zobowiązanie;
 - c) rodzaj wszystkich wyłącznych lub specjalnych praw przyznanych przedsiębiorstwu;
 - d) wskaźniki służące do obliczania, kontrolowania i przeglądów rekompensat;
 - e) ustalenia dotyczące unikania i zwrotów nadwyżek rekompensat.
- (13) Podczas definiowania zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych oraz oceniania, czy te zobowiązania są wypełniane przez dane przedsiębiorstwa, zachęca się państwa EFTA do szerokich konsultacji ze szczególnym uwzględnieniem odbiorców usług.

18C.2.4. *Kwota rekompensaty*

- (14) **Kwota rekompensaty** nie może przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia kosztów wynikających z wywiązywania się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, przy uwzględnieniu odpowiednich wpływów i rozsądnego zysku z wywiązywania się z tych zobowiązań. Rekompensata obejmuje wszystkie korzyści przyznane przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie. Rozsądny zysk może obejmować wszystkie lub niektóre przypadki wzrostu wydajności osiągnięte przez dane przedsiębiorstwa w ustalonym, ograniczonym okresie, nieograniczające poziomu jakości usług zleconych przedsiębiorstwu przez państwo.
- (15) Rekompensata musi być faktycznie wykorzystywana na świadczenie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznana w celu świadczenia danej usługi w ogólnym interesie gospodarczym, ale w rzeczywistości wykorzystana do działalności na innym rynku, jest nieuzasadniona i stanowi w związku z tym niezgodną pomoc państwa. Przedsiębiorstwo otrzymujące rekompensatę z tytułu świadczenia usług publicznych ma jednak prawo odnosić rozsądny zysk.
- (16) **Koszty, które należy uwzględnić**, obejmują całość kosztów poniesionych w związku ze świadczeniem usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Jeżeli działalność przedsiębiorstwa, o którym mowa, ogranicza się do świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, można uwzględnić wszystkie jego koszty. Jeśli przedsiębiorstwo prowadzi działalność wykraczającą poza zakres usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, uwzględnione mogą być jedynie koszty związane z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym. Koszty poniesione na świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym mogą obejmować różne rodzaje kosztów związanych ze świadczeniem usług w ogólnym interesie gospodarczym, odpowiedni wkład do kosztów stałych związanych zarówno z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym, jak i z inną działalnością oraz zwrot z kapitału własnego przeznaczony na świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym⁽⁹⁾. Koszty wynikające z inwestycji, szczególnie związanych z infrastrukturą, mogą zostać uwzględnione, jeżeli są konieczne do świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym. Koszty związane z każdą działalnością, wykraczającą poza zakres usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, muszą obejmować wszystkie koszty zmienne, odpowiedni wkład we wspólne koszty stałe i właściwy zwrot z kapitału. Koszty te nie mogą w żadnym przypadku być zaliczone do kosztów usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Obliczanie kosztów musi odpowiadać uprzednio zdefiniowanym kryteriom i ma być oparte na ogólnie przyjętych zasadach księgowości kosztowej, o których musi zostać poinformowany urząd w ramach zgłoszenia, zgodnie z przepisami art. 1 ust. 3 w części I Protokołu 3 porozumienia o nadzorze i trybunale.

⁽⁸⁾ Patrz: w szczególności wyrok w sprawie C-127/73 BRT przeciwko SABAM, Zb.Orz. [1974] str. 313.

⁽⁹⁾ Patrz: połączone sprawy C-83/01P, C-93/01P oraz C-94/01P Chronopost SA, Zb.Orz. [2003] str. I-6993.

- (17) **Dochody, które należy uwzględnić**, muszą obejmować przynajmniej całkowity dochód osiągnięty z usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Jeśli dane przedsiębiorstwo posiada specjalne lub wyłączne prawa związane z usługą świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym, która generuje zyski wyższe niż rozsądny zysk, lub jeśli państwo przyznało mu inne korzyści, należy to uwzględnić – niezależnie od sklasyfikowania tych korzyści dla celów art. 61 Porozumienia EOG – i doliczyć do przychodów przedsiębiorstwa. Dane państwo EFTA może podjąć decyzję, że korzyści pochodzące z działalności wykraczającej poza zakres usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym mają zostać przeznaczone w całości lub w części na finansowanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.
- (18) »Rozsądny zysk« należy rozumieć jako stopę zwrotu z kapitału własnego, która musi uwzględniać ryzyko lub brak ryzyka, wynikające dla przedsiębiorstwa w wyniku interwencji państwa EFTA, szczególnie jeśli przyznało ono wyłączne lub szczególne prawa. Stopa ta nie powinna zwykle przewyższać średniej stopy dla danego sektora w ostatnich latach. W sektorach, w których nie ma przedsiębiorstw porównywalnych z przedsiębiorstwem zobowiązanym do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym, można dokonać porównania z przedsiębiorstwem mającym siedzibę w innym państwie EOG lub, jeśli to konieczne, z przedsiębiorstwem z innego sektora, pod warunkiem że zostanie uwzględniona specyfika poszczególnych sektorów. Przy określaniu wysokości rozsądnego zysku państwa EFTA mogą wprowadzić kryteria motywacyjne, w szczególności w zakresie jakości świadczonej usługi oraz wdrożenie wydajności.
- (19) Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność zarówno w zakresie, jak i poza zakresem usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, w wewnętrznych księgach rachunkowych należy wykazać oddzielnie koszty i wpływy związane z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym oraz koszty i wpływy związane z innymi usługami, jak również kryteria, według których ujmuje się koszty i wpływy. Jeżeli jednemu przedsiębiorstwu powierzono świadczenie kilku usług w ogólnym interesie gospodarczym, ponieważ zostały one powierzone przez różne organy lub różny jest charakter świadczonych usług, z wewnętrznych ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa musi wynikać, że na poziomie poszczególnych usług nie ma nadwyżki rekompensaty. Zasady te pozostają bez uszczerbku dla przepisów aktu wymienionego w pkt 1 załącznika XV do Porozumienia EOG (dyrektywa Komisji 80/723/EWG w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a pewnymi przedsiębiorstwami, wraz ze zmianami) w przypadkach, do których dyrektywa się odnosi.

18C.3. Nadwyżka rekompensaty

- (20) Państwa EFTA muszą regularnie kontrolować lub zlecać regularne kontrolowanie, czy nie występuje nadwyżka rekompensat. Z uwagi na to, że nadwyżka rekompensaty nie jest niezbędna do świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, stanowi zatem niezgodną pomoc państwa, która musi zostać zwrócona państwu, a wskaźniki służące do obliczania rekompensaty muszą zostać uaktualnione na przyszłość.
- (21) W przypadkach, kiedy kwota nadwyżki rekompensaty nie przekracza 10 % kwoty rocznej rekompensaty, taka nadwyżka rekompensaty może zostać przeniesiona na następny rok. Z niektórymi usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym związane są koszty, które zmieniają się znacznie z roku na rok, zwłaszcza w kontekście szczególnych inwestycji. W takich przypadkach nadwyżka rekompensaty przewyższająca w niektórych latach 10 % może wyjątkowo okazać się niezbędna dla świadczenia usługi w ogólnym interesie gospodarczym. Szczególna sytuacja, która może usprawiedliwiać ponad dziesięcioprocentową nadwyżkę rekompensaty, powinna być wyjaśniona w zgłoszeniu do Urzędu. Jednak sytuacja powinna być poddawana ponownej analizie w odstępach ustalonych na podstawie sytuacji w danym sektorze, które nie powinny jednak nigdy przekraczać czterech lat, a cała nadwyżka rekompensaty stwierdzona na koniec takiego okresu powinna zostać zwrócona.
- (22) Nadwyżka rekompensaty może być wykorzystana do finansowania innej usługi w ogólnym interesie gospodarczym, świadczonej przez to samo przedsiębiorstwo, ale takie przesunięcie musi zostać wykazane w księgowości przedsiębiorstwa i dokonane zgodnie z przepisami i zasadami określonymi w niniejszych wytycznych, zwłaszcza w odniesieniu do uprzedniego zgłoszenia. Państwa EFTA muszą zagwarantować prawidłową kontrolę takich przesunięć. Zastosowanie mają zasady w zakresie przejrzystości określone w akcie przywołanym w pkt 1 załącznika XV do Porozumienia EOG (dyrektywa Komisji 80/723/EWG wraz ze zmianami).
- (23) Kwota nadwyżki rekompensaty nie może pozostać do dyspozycji przedsiębiorstwa w charakterze pomocy zgodnej z Porozumieniem EOG (np. pomoc na ochronę środowiska, pomoc w zakresie zatrudnienia czy pomoc na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw). Państwo EFTA, które zamierza przyznać taką pomoc, musi zastosować procedurę uprzedniego zgłoszenia przewidzianą w art. 1 ust. 3 w części I Protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale. Pomoc może być wypłacona tylko wtedy, kiedy została zatwierdzona przez Urząd. Pomoc, która jest zgodna z rozporządzeniem o grupowym wyłączeniu, musi spełniać warunki rozporządzenia o grupowym wyłączeniu.

18C.4. Warunki i zobowiązania związane z decyzjami Urzędu

- (24) Zgodnie z art. 7 ust. 4 w części II Protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale ⁽¹⁰⁾ Urząd może do pozytywnej decyzji dodać warunki, na jakich dana pomoc może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG i może ustanowić obowiązki umożliwiające monitorowanie zgodności z decyzją. W dziedzinie usług w ogólnym interesie gospodarczym warunki i zobowiązania mogą się okazać niezbędne do zagwarantowania, że pomoc przyznana przedsiębiorstwom nie prowadzi do nadwyżki rekompensaty. Temu celowi mogą służyć sprawozdania okresowe i inne zobowiązania, zależnie od konkretnej sytuacji dotyczącej danej usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym.

18C.5. Stosowanie wytycznych

- (25) Niniejsze wytyczne stosuje się od momentu przyjęcia ich przez Urząd. Okres obowiązywania upływa po sześciu latach od dnia wejścia w życie. Po konsultacji z państwami EFTA urząd może z ważnych powodów związanych ze zmianami w funkcjonowaniu Porozumienia EOG wprowadzić zmiany do niniejszych wytycznych przed upływem okresu ich obowiązywania. Po upływie czterech lat od przyjęcia niniejszych wytycznych Urząd sporządzi ocenę wpływu w oparciu o faktyczne dane oraz wyniki szerokich konsultacji przeprowadzonych przez Urząd, a zwłaszcza na podstawie danych dostarczonych przez państwa EFTA. Wyniki oceny wpływu zostaną udostępnione państwom EFTA.

- (26) Urząd stosuje przepisy niniejszych wytycznych do wszystkich zgłoszonych mu projektów pomocy i podejmie decyzje w sprawie planowanych projektów pomocy po opublikowaniu niniejszych wytycznych, nawet jeśli zostały one zgłoszone przez datą przyjęcia wytycznych. W przypadku niezgłoszonej pomocy Urząd stosuje:

— przepisy niniejszych wytycznych, jeżeli pomocy udzielono po przyjęciu niniejszych wytycznych,

— przepisy obowiązujące w momencie przyznania pomocy w pozostałych przypadkach.

18C.6. Stosowne środki

- (27) Jako stosowne środki zgodnie z art. 1 ust. 1 w części I Protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale urząd proponuje dostosowanie przez państwa EFTA istniejących krajowych programów dotyczących rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych do niniejszych wytycznych w ciągu osiemnastu miesięcy od daty powiadomienia państwa EFTA o decyzji. Państwa EFTA przedstawią Urzędowi potwierdzenie w ciągu jednego miesiąca od daty powiadomienia o decyzji, że zgadzają się na zaproponowane stosowne środki. W przypadku braku jakiegokolwiek odpowiedzi Urząd zakłada, że dane państwo EFTA nie wyraża zgody.

⁽¹⁰⁾ Odpowiadające rozporządzeniu Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającemu szczegółowe zasady stosowania art. 88 Traktatu WE.”